

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада Київського аграрного
університету НААН
протокол від 27.03.2025 № 10

Ректор

Олександр НИКИТЮК

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ВНУТРІШНЮ СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

КИЇВСЬКОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Це Положення розроблене відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» і регламентує процеси функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти Київського аграрного університету Національної академії аграрних наук України (далі – Університет), мету, завдання та процедури забезпечення якості освіти.

1.1. Метою внутрішньої системи забезпечення якості освіти є гарантування відповідності освітньої діяльності та результатів навчання встановленим законодавством вимогам, міжнародним стандартам, ДСТУ ISO 9001:2015, удосконалення усіх напрямів діяльності Університету, забезпечення високої якості усіх складових освітнього процесу, формування в Університеті високої культури якості освіти.

1.2. Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти є:

1.2.1. Дослідження і проведення поточного моніторингу освітніх програм та якості освітніх послуг.

1.2.2. Розробка рекомендацій щодо підвищення якості освітнього процесу, удосконалення процедур забезпечення якості освіти.

1.2.3. Забезпечення публічності інформації щодо усіх складових освітньої діяльності Університету.

1.2.4. Управління ресурсним потенціалом Університету.

1.2.5. Підтримка розвитку кадрового потенціалу Університету, формування інституційних передумов для професійного зростання педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників.

1.2.6. Сприяння перспективному інноваційного розвитку вищої освіти.

1.2.7. Ефективна підтримка зв'язку між зовнішнім і внутрішнім середовищем Університету, корегування і узгодження цілей освітньої діяльності Університету запитам, потребам та тенденціям розвитку ринку праці, відповідності державним стандартам та іншим нормативним документам.

2. СКЛАДОВІ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

2.1. **Внутрішня система забезпечення якості освіти передбачає:**

2.1.1. Визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти.

2.1.2. Здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм.

2.1.3. Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб.

2.1.4. Забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників.

2.1.5. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

2.1.6. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.

2.1.7. Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації.

2.1.8. Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

2.2. Визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти.

Університет керується законодавством України у сфері вищої освіти, Статутом Університету, відповідно до якого самостійно визначає політику і пов'язані з нею процедури і дотримується в своїй діяльності таких принципів:

- фундаменталізація вищої освіти;
- багатoproфільність вищої освіти;
- якість освітніх послуг;
- академічна доброчесність;
- єдність теоретичної та практичної підготовки, освітньої, науково-дослідницької й методичної роботи;
- гармонійне поєднання інтегрованості, варіантності та індивідуалізації змісту й форм навчання;
- академічна свобода та студентоцентризм;
- гуманізація освіти, відповідність світовим вимогам і національна спрямованість, органічне поєднання освітньої діяльності з історією, культурою та здобутками України;
- демократизація освітньої діяльності, пріоритетність загальнолюдських цінностей;

- ступеневість підготовки фахівців, безперервність освіти, цілісність і наступність у навчанні;
- відповідність вимогам стандартів вищої освіти, узгодженість рівня та ступеня освіти випускників з вимогами суспільного поділу праці;
- відповідність вимогам законодавства України, розпорядчим документам Міністерства освіти і науки України, передовому досвідові освітньої діяльності.

Політика забезпечення якості освіти передбачає дотримання таких процедур і проведення заходів:

- проведення конкурсного відбору здобувачів вищої освіти, урахування особливостей освітніх програм при формуванні умов до вступу;
- формування кадрового потенціалу університету на умовах конкурентного конкурсного відбору;
- комплексний моніторинг якості підготовки фахівців, проведення заходів міжсесійного, підсумкового контролю, підсумкової атестації здобувачів вищої освіти;
- визначення критеріїв оцінювання результатів роботи науково-педагогічних працівників та обрахунок комплексного рейтингу педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, кафедр, факультетів, навчально-наукових інститутів; щорічне оприлюднення результатів рейтингу;
- формування чіткої системи умов контракту педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників, виконання яких спрямовано на забезпечення гармонійного розвитку освітньої та наукової щорічний моніторинг стану виконання умов контракту;
- розробка, оцінка, внесення змін та затвердження освітніх програм;
- експертиза навчально-методичного забезпечення, враховуючи процедури проектування, моніторингу та затвердження навчально-методичних розробок;
- проведення комплексу заходів, спрямованих на запобігання та виявлення проявів академічної доброчесності діяльності учасників освітнього процесу;
- оцінка стану, забезпечення відповідності потребам освітньої підготовки за освітніми програмами та розвиток ресурсного (кадрового, інформаційного, матеріально-технічного) забезпечення освітнього процесу ;
- удосконалення і розвиток інформаційної системи підтримки освітнього процесу, що охоплює процеси планування, організації, контролю та аналізу результатів освітньої діяльності;

- розміщення на інформаційних ресурсах Університету актуальної та об'єктивної інформації про діяльність Університету.

2.3. Здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм спрямоване на забезпечення відповідності освітньої підготовки сучасним тенденціям розвитку науки і технологій, ринку праці і галузей освіти відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти (МСКО) та регламентується Положеннями Університету.

В Університеті запроваджено і забезпечується річний цикл моніторингу освітніх програм, що передбачає реалізацію таких процедур:

- щорічне проведення опитування здобувачів вищої освіти щодо задоволеності якістю підготовки за окремими освітніми компонентами та за освітньою програмою в цілому;
- щорічне проведення та оприлюднення результатів аналізу якості підготовки здобувачів вищої освіти;
- залучення зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, представників академічної спільноти, роботодавців тощо) до розробки та удосконалення освітньої програми;
- проведення громадського обговорення проекту освітньої програми, збір та обробку зауважень та рекомендацій щодо удосконалення освітніх програм;
- щорічний перегляд змісту та затвердження оновлених редакцій освітніх програм.

2.4. Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань, у тому числі на офіційному веб-сайті університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб.

В Університеті забезпечується функціонування системи щорічного рейтингового оцінювання педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників. Принципи, заходи та методика проведення рейтингового оцінювання працівників університету регламентується Положенням про рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників, кафедр, факультетів Університету. Результати рейтингового оцінювання щорічно розглядаються ректоратом Університету та оприлюднюються на офіційному сайті Університету.

Оцінювання здобувачів вищої освіти охоплює процедури проведення міжсесійного, підсумкового контролю знань та заходи підсумкової атестації у формі кваліфікаційних іспитів, захистів кваліфікаційних робіт чи Єдиного державного кваліфікаційного іспиту. Оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в Університеті та іншими Положеннями. Зведені результати підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти оприлюднюються на офіційному сайті Університету.

2.5. Забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників університету спрямоване на їх професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти і передбачає здійснення наступних процедур:

- щорічне планування підвищення кваліфікації педагогічних, наукових та науково-педагогічних працівників з урахуванням вимог щодо періодичності, тривалості та професійної відповідності підвищення кваліфікації;
- надання організаційної підтримки педагогічним, науковим та науково-педагогічним працівникам при плануванні та проходженні підвищенні кваліфікації;
- визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних, наукових та науково-педагогічних працівників.

Процедури, види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, включаючи механізм оплати, умови і процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації визначаються Положенням про порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Університету.

2.6. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою.

Університет гарантує наявність усіх необхідних для якісного забезпечення освітнього процесу ресурсів за кожною освітньою програмою та за рівнями освіти в цілому, що реалізується шляхом проведення наступних процедур:

- Планування щорічної потреби в кадровому забезпеченні освітніх програм та проведення конкурсного відбору педагогічних, науково-

педагогічних та наукових працівників з урахуванням показників їх професійної активності, наявності досвіду практичної роботи, наукових здобутків та відповідності освітньої та наукової кваліфікації.

- Розміщення в Єдиній державній електронній базі з питань освіти і підтримка в актуальному стані інформації щодо ресурсного забезпечення освітнього процесу, зокрема кадрового забезпечення освітнього процесу, кадрового забезпечення освітніх програм, та спеціальностей, матеріально-технічної бази (місць провадження освітньої діяльності).

- Проведення оцінки стану матеріально-технічного забезпечення, у тому числі спеціалізованого лабораторного обладнання, за кожною освітньою програмою, планування, організація і проведення робіт з оновлення, модернізації та ремонту обладнання і устаткування, що використовується в освітньому процесі.

- Проведення дослідження стану забезпечення освітніх програм навчальною літературою, планування та поповнення бібліотечних фондів.

- Забезпечення циклу планування та затвердження в установленому порядку видання навчально-методичної літератури.

- Проведення поточних та періодичних регламентних робіт із забезпечення безперебійного функціонування електронних освітніх, бібліотечних та наукових сервісів Університету, реалізація рішень з їх розвитку, оновлення, удосконалення та підтримки в актуальному функціональному стані.

- Щорічне проведення і обробка результатів опитування учасників освітнього процесу щодо рівня та якості забезпечення освітніми ресурсами.

- Оцінка стану, обладнання та підготовка об'єктів цивільного захисту, укриттів, маршрутів евакуації учасників освітнього процесу.

- Проведення робіт із забезпечення доступності приміщень, обладнання та інших освітніх ресурсів для осіб з особливими потребами.

2.7. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.

Управління освітнім процесом в Університеті здійснюється із застосуванням автоматизованої системи управління закладом вищої освіти, яка забезпечує:

- Планування і контроль виконання річного навчального навантаження науково-педагогічних працівників.

- Розподіл навчального навантаження між кафедрами та науково-педагогічними працівниками.

- Формування розкладу навчальних занять, консультацій, контрольних заходів, підсумкової атестації здобувачів вищої освіти і контроль їх виконання.

- Здійснення вибору освітніх компонент здобувачами вищої освіти та формування індивідуальних навчальних планів.

- Облік контингенту здобувачів освіти, відрахування, переведення, поновлення на навчання, у тому числі шляхом інтеграції з сервісами Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

Електронними інформаційними системами підтримки та забезпечення освітнього процесу в Університеті є:

- Платформа дистанційної освіти Університету.

- Електронний каталог бібліотеки Університету.

2.8. Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації

Університет забезпечує розміщення актуальної інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації у вільному доступі на офіційному сайті Університету, зокрема:

- Повного переліку освітніх програм, за якими провадиться освітня діяльність в Університеті.

- Переліку освітніх компонентів, що передбачені освітньою програмою.

- Сертифікатів про акредитацію освітніх програм, за якими провадиться освітня діяльність в Університеті.

- Ліцензованого обсяг за рівнями вищої освіти та за освітніми програмами що передбачають присвоєння кваліфікацій, для яких запроваджено додаткове регулювання.

Порядок розробки, затвердження, перегляду, обговорення та оприлюднення освітніх програм регламентується Положеннями Університету.

2.9. Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками університету та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

В Університеті реалізовується комплекс заходів, спрямованих на запобігання проявам академічної недоброчесності, який передбачає:

- Щорічне проведення інформаційних заходів з популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу.
- Проведення перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти за допомогою електронних програмних комплексів виявлення плагіату;
- Включення до переліку освітніх компонент освітніх програм та до каталогу вибірових дисциплін, навчальних дисциплін, спрямованих на формування у здобувачів освіти компетентностей щодо знання і розуміння принципів академічної доброчесності та основ права інтелектуальної власності.
- Розміщення в інституційному репозитарії текстів кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти.
- Проведення перевірки на наявність ознак плагіату в навчально-методичних розробках та наукових працях викладачів, зокрема конспектах лекцій, навчальних посібниках та підручниках.

Принципи, процедури та порядок забезпечення академічної доброчесності в Університеті регламентується Кодексом академічної доброчесності та корпоративної культури Університету та Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Університеті.

3. ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

3.1. Інституційне забезпечення внутрішньої системи забезпечення якості освіти в університеті передбачає функціонування таких органів та структурних підрозділів, як: Вчена рада університету, Науково-методична рада університету, Студентський парламент університету.

3.2. **Вчена рада** є колегіальним органом управління Університету, до повноважень якого в частині забезпечення якості освіти входять:

- Визначення стратегії і перспективних напрямів розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності Університету.
- Визначення системи та затвердження процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.
- Обрання за конкурсом таємним голосуванням на посади завідувачів кафедр, професорів, доцентів, директора бібліотеки, старших викладачів, викладачів, асистентів.
- Затвердження освітніх програм і навчальних планів для кожного рівня вищої освіти та спеціальності.
- Ухвалення рішення з питань організації освітнього процесу,

визначення строків навчання на відповідних рівнях.

- Затвердження Положення про організацію освітнього процесу Університету.

- Затвердження зразків та порядку виготовлення документів про вищу освіту, у тому числі спільних і подвійних дипломів.

- Оцінювання науково-педагогічної діяльності структурних підрозділів.

Діяльність Вченої ради Університету регулюється Статутом Університету та Положенням про вчену раду Університету.

3.3. Науково-методична рада університету є дорадчим органом, який здійснює моніторинг, аналіз, координацію, планування навчально-методичної роботи в університеті та розробляє рекомендації щодо її вдосконалення з метою досягнення світового рівня якості освіти та набуття учасниками освітньої діяльності незаперечних конкурентних переваг.

В частині виконання функцій із забезпечення якості вищої освіти, науково-методична рада:

- Реалізовує політику університету у сфері забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

- Розробляє рекомендації щодо поширення й імплементації в освітній процес університету передового досвіду у сфері вищої освіти.

- Координує науково-методичну роботу на факультетах і кафедрах.

- Проводить обговорення проєктів нових нормативних документів, що регламентують організацію та зміст навчально-методичного забезпечення, підготовка рекомендацій щодо їх удосконалення.

- Забезпечує розгляд питань з ініціативи ректорату та Вченої ради університету щодо організаційного, методичного рівня освітнього процесу та наукове його забезпечення на конкретних кафедрах, факультетах і підготовка висновків про їх відповідність установленим вимогам.

- Формує пропозиції щодо вдосконалення системи внутрішнього забезпечення якості в університеті, щодо забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в університеті з урахуванням новітніх освітніх технологій, розроблення відповідних рекомендацій та нормативних документів.

- Забезпечує проведення аналізу результатів моніторингу якості освітньої діяльності університету та розроблення рекомендацій щодо його концептуального розвитку та процедурного вдосконалення.

- Формує пропозиції щодо розвитку освітньо-професійних та освітньо-наукових програм в університеті та формування навчальних

дисциплін для вільного вибору студентами.

- Розробляє рекомендації щодо вдосконалення навчально-методичного забезпечення начальних дисциплін.

Організація роботи, основні завдання, структура та повноваження науково-методичної ради Університету визначаються Положенням про науково-методичну раду Університету.

3.4. Органи студентського самоврядування університету реалізують право і можливість здобувачів вищої освіти вирішувати питання навчання і побуту, захисту прав та інтересів студентів, а також брати участь в управлінні Університетом. Органами студентського самоврядування в університеті є: Загальні відкриті збори студентів Університету, Студентські ради структурних підрозділів (факультетів та ін.).

Органи студентського самоврядування:

- Беруть участь в управлінні університетом через участь у ректораті, вчених радах структурних підрозділів (факультетів та ін.) та Вченій раді Університету.

- Беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, оновленні та регулярному перегляді змісту освітніх програм, науково-дослідної роботи, призначення стипендій.

- Беруть участь у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти.

- Вносять пропозиції щодо розвитку матеріальної бази Університету.

У своїй діяльності органи студентського самоврядування керуються Положенням про студентське самоврядування Університету.

4. УЧАСТЬ СТЕЙКХОЛДЕРІВ У РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

4.1. Стейкхолдери – здобувачі освіти, науково-педагогічні працівники, випускники Університету, роботодавці, представники підприємств, установ та організацій, що співпрацюють з Університетом з питань реалізації практичної підготовки здобувачів освіти, їх працевлаштування, провадження спільної освітньої діяльності тощо.

4.2. Здобувачі освіти залучаються до реалізації політики забезпечення якості освіти в частині:

- Учасі у роботі органів студентського самоврядування, у тому числі з питань формування якості освіти.

- Участі у роботі засідань кафедр з питань розвитку та удосконалення освітніх програм.

- Надання відгуків щодо якості освіти, рекомендацій та побажань щодо удосконалення освітньої діяльності за освітніми програмами.

- Дотримання принципів академічної доброчесності, запобігання проявам академічного плагіату

- Участі в обговоренні проектів освітніх програм, анкетуванні, опитуваннях з питань якості освіти та удосконалення освітніх програм.

4.3. Науково-педагогічні працівники реалізують політику забезпечення якості освіти шляхом:

- Участі в розробці проектів освітніх програм, їх обговоренні та затвердженні.

- Участь у роботі засідань кафедри, науково-методичних комісій факультетів, науково-методичної ради університету з питань розгляду та затвердження навчально-методичної документації

- Участь у роботі методичних семінарів кафедр з питань удосконалення методики викладання навчальних дисциплін.

4.4. Випускники Університету, роботодавці, представники підприємств, установ та організацій долучаються до реалізації політики забезпечення якості освіти шляхом:

- Участі в обговоренні проектів освітніх програм, анкетуванні, опитуваннях, рецензуванні проектів освітніх програм.

- Роботи у складі екзаменаційних комісій з проведення захистів кваліфікаційних робіт, проведення кваліфікаційних екзаменів.

- Керівництва практичною підготовкою здобувачів освіти на базі підприємств, установ та організацій.

- Проведення стажування науково-педагогічних працівників за спеціальностями.

- Участі в проведенні освітніх заходів, тренінгів та професійно орієнтованих семінарів для здобувачів вищої освіти відповідних спеціальностей.